BIBLIOTECA „ASTRA" S.I.B.I.U.

ANUL 118 Sibiu, 15 aprilie 1970 Nr. 15—16

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Învierea Domnului — praznicul dragostei jertfelnice

Toate praznicile Bisericii noastre, cu deosebire cele împărăteşti, sînt minunate prilejuri de înălţare sufletească, de adîncă meditaţie şi îndemnuri noi pentru o cît mai adevărată trăire creştinească şi patriotică.

Acest lucru ni-l arată şi Pastorala de Paşti din acest an a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, care se ocupă cu deosebire de dragostea cea jertfelnică, pe care o întîlnim atît ca motiv şi izvor al coborîrii Domnului Hristos în lume, al jertfei Lui de pe cruce şi al Învierii Lui din morţi, dar şi ca cea care stă în inima vieţii omeneşti, înnoind-o şi îmbogăţind-o neîncetat.

În expunerea acestei idei centrale, Pastorala pleacă de la textul Sf. Ev. Ioan: „Aşa a iubit Dumnezeu lumea încît pe Fiul său cel unul-născut l-a dat, ca oricine crede în el să nu piară şi să aibă viaţă veşnică" (3, 16). În partea introductivă, se arată felul cum s-a manifestat această dragoste dumnezeiască în persoana şi viaţa Mîntuitorului Iisus Hristos, care şi-a pus viaţa Sa „pentru toată lumea, pentru toţi oamenii, care au vieţuit dintru începutul neamului omenesc, vieţuiesc sau vor vieţui pe faţa pămîntului", dovedindu-ne măreţia jertfei Lui izvorîtă din dragostea nepărtinită şi dezinteresată, nu numai pentru cei apropiaţi ai Săi, ci pentru toţi fără nici o deosebire.

Jertfa din dragoste a Mîntuitorului Iisus Hristos n-a rămas neroditoare, căci ea ne face şi pe noi părtaşi de aceste roade, atunci cînd întreaga noastră viaţă creştină este o permanentă moarte şi înviere cu Iisus Hristos. Începutul acestei vieţi îl face Taina Botezului, făcîndu-ne părtaşi cu moartea şi Învierea Domnului, după cum zice Sf. Apostol Pavel: „Ne-am îngropat prin botez împreună cu Hristos, ca aşa cum el s-a sculat din morţi . . . aşa să umblăm şi noi întru înnoirea vieţii", să fim părtaşi învierii Lui" (Rom. 6, 45). Această moarte şi înviere împreună cu Iisus Hristos se cuvine să se facă arătată în toată viaţa noastră, în toate faptele noastre; adică să fim în toate zilele şi în fiecare clipă morţi faţă de păcat şi vii faţă de virtute.

Pentru exemplificarea puterii de rodire a dragostei celei jertfelnice arătate în moartea şi Învierea Domnului, precum şi în viaţa noastră creştină, însuşi Mîntuitorul ne redă pilda bobului de grîu, care este aşa de uşor de înţeles de fiecare credincios. „Amin, amin grăiesc vouă — spune Iisus Domnul nostru înainte de Patima Sa către Sfinţii Apostoli —: bobul de grîu care cade în pămînt, de nu va muri rămîne singur, iar de va muri multă roadă aduce" (In. 12, 24).

Este un fapt cunoscut de toţi că bobul de grîu aruncat în glia pămîntului „moare", pentru ca din el să răsară firul ce va purta spicul belşugului.

Această asemănare este potrivită şi pentru rodnicia dragostei jertfelnice în viaţa omului în general, pentru că însăşi legea de bază a vieţii este dragostea. „Dumnezeu este dragoste" şi omul — chip al lui Dumnezeu — este dragoste, după cum relaţia între Dumnezeu şi om şi dintre om şi om se cuvine să se clădească tot pe dragoste.

Experienţa ne arată că într-adevăr, la baza familiilor noastre stă dragostea, care „îndelung rabdă, nu pizmuieşte, nu se îngîmfă, . . . nu caută ale sale, nu se întărîtă, nu gîndeşte răul, nu se bucură de nedreptate ci se bucură de adevăr . . ." Această dragoste este „izvorul bunei înţelegeri dintre soţi, al jertfelniciei părinţilor pentru copiii lor, al cinstirii pe care copiii o arată părinţilor".

De asemenea, la temelia propăşirii poporului nostru — se arată în Pastorală — stă aceeaşi unitate arătată şi întărită în dragostea faţă de Patrie, prin care fiecare fiu adevărat al ei este chemat să-şi dăruiască „toată puterea lui, toată priceperea lui muncii neprecupeţite pentru ca Patria să fie tot mai bogată, tot mai puternică, tot mai înfloritoare, fiind în stare să jertfească totul — pînă şi viaţa dacă este nevoie — pentru libertatea, existenţa şi înălţarea ei".

„La temelia Bisericii noastre de asemenea este dragostea de Hristos, dragostea de credinţa moşilor şi strămoşilor noştri", care este „izvorul unităţii noastre bisericeşti, prin care zeci de milioane

ÎNVIEREA DOMNULUI, PIATRA FIIND PECETLUITĂ

de credincioşi români — ca fii ai Bisericii Ortodoxe Române — sînt un singur suflet, o singură inimă şi cu un glas preamăresc la Sfintele Liturghii şi sfintele slujbe în limbă românească, pe Tatăl, Fiul şi Sf. Duh, pe Maica Domnului şi Sfinţii lui Dumnezeu, între care sînt cinstiţi după cuviinţă şi Sfinţii români".

Tot dragostea face ca poporul nostru să fie luptător pentru pace şi înfrăţire între popoare şi ca toţi fiii Bisericii noastre „să întindă braţele frăţiei ecumeniste celor de altă confesiune", slujind împreună idealurile Evangheliei, ale Patriei noastre comune şi întărirea păcii în întreaga lume.

La înnoirea vieţii noastre creştine se cuvine să ne străduim însă nu numai în zilele legate de Paşti, ci întreg anul să vieţuim în aşa fel, ca viaţa noastră de fiecare zi „să strălucească sub lumina dumnezeiască a Învierii Domnului şi a învierii sufletului nostru la o viaţă nouă, zămislitoare de roadă îmbelşugată pentru fiecare credincios, pentru obştea mare sau mică din care facem parte".

Pastorala se încheie cu dorinţa caldă şi îndemnul părintesc al Arhipăstorului nostru adresat preoţilor şi credincioşilor ca zilele Sf. Paşti să le petreacă cu pace, sănătate, bucurie şi spor în tot ce este bun şi folositor pentru mîntuire, pentru familia fiecăruia, pentru Biserica şi ţara noastră, întîmpinîndu-ne pe toţi cu creştinescul salut cu care s-au întîmpinat ucenicii Domnului din neam în neam: Hristos a înviat!

Pr. *Filaret Costea*

Hristos a înviat!

Adevărat a înviat ! Ce frumos răsună de aproape două mii de ani acest creştinesc salut, care înnoieşte mereu printre creştini bucuria Învierii Domnului, dar care în acelaşi timp exprimă şi adevărul de temelie al învăţăturii creştine: Învierea din morţi a Domnului Iisus Hristos. Căci, precum spune Sf. Apostol Pavel, „dacă Hristos n-a înviat, atunci este zadarnică propovăduirea noastră şi deşartă este credinţa voastră, ba încă ne aflăm şi martori mincinoşi ai lui Dumnezeu, căci am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos, pe care însă nu l-a înviat . . ." (I Cor. 15, 14—15). Da ! E adevărat că Hristos a înviat, iar de acest adevăr nu trebuie să se îndoiască nici un creştin, deoarece în favorul lui există temeiuri mai presus de orice îndoială !

1. Mărturia Învierii Domnului ne-o dau nu numai Sfintele Evanghelii, ci aproape toate cărţile Noului Testament, precum şi unele texte profetice din cărţile Vechiului Testament. Astfel, în cele patru Evanghelii, Învierea Domnului este înfăţişată ca un fapt real şi neîndoielnic, iar în legătură cu ea, Sf. Apostoli, Sf. Fecioară Maria, precum şi toate femeile din cercul celor mai apropiaţi ai Domnului trăiesc momente de frică, de cutremur şi de bucurie copleşitoare, căutînd să-şi împărtăşească unii altora această veste atît de îmbucurătoare (cf. Matei 28, 5—8; Marcu 16, 6—7; Luca 24, 5—12; Ioan 20, 18). Învierea e anunţată de îngerii care au prăvălit piatra mormîntului. Astfel, un înger vorbeşte mironosiţelor: „Nu vă temeţi, căci ştiu că pe Iisus cel răstignit căutaţi. Nu este aici, căci a înviat, precum s-a zis . . " (Matei 28, 5—6; comp. Marcu 16, 6—7; Luca 24, 5—7). Totodată, îngerii le poruncesc femeilor să vestească Apostolilor învierea şi să-i anunţe că li se va arăta acestora, în curînd (Matei 28, 7; Marcu 16, 7).

2. Îndată după Înviere, Domnul se arată femeilor purtătoare de mir, unora dintre Apostoli şi ucenici, spunîndu-le să vestească învierea, iar apoi şi celorlalţi Apostoli. Astfel, mai întîi se arată Mariei Magdalena (cf. Ioan 20, 15—17; Marcu 16, 9), apoi celorlalte femei (Matei 28, 9—10), după aceasta lui Petru şi celorlalţi Apostoli (Luca 24, 34; Ioan 20, 19—23; Luca 24, 36—43), precum şi celor doi ucenici, Luca şi Cleopa, care călătoreau spre Emaus (Marcu 16, 12; Luca 24, 13—32). După opt zile se arată iarăşi Apostolilor, de astă dată încredinţînd pe Toma Geamănul de adevărul învierii Sale (Ioan 20, 26—29), apoi se arată la şapte dintre Apostoli pe marginea lacului Tiberiadei, cu care ocazie îl reaşează pe Petru în apostolatul din care căzuse prin întreita lepădare (Ioan 21, 1—17), iar mai pe urmă în muntele Galileei, unei mulţimi de peste cinci sute de fraţi (I Cor. 15, 6).

3. Arătările Domnului nu pot fi socotite ca viziuni sau ca halucinaţii individuale ori colective, deoarece El însuşi ţine să-i convingă pe Apostoli, prin propriile lor simţuri, de adevărul învierii Sale. Astfel, la cea dintîi arătare în faţa Apostolilor, cînd aceştia se înspăimîntă, părîndu-li-se că văd o arătare (nălucă), El le grăieşte astfel: „Pipăiţi-mă şi vedeţi că duhul carne şi oase nu are, precum mă vedeţi pe mine că am" (Luca 24, 39). Acestea zicînd, le-a arătat Apostolilor mîinile şi picioarele Sale (Luca 24, 29). Iar Apostolului To-

(Continuare în pag. 3)

Sfinţi români serbaţi în luna aprilie

Acela care mărturiseşte, în orice împrejurare, în chip drept credinţa în Iisus Hristos şi care se sileşte să şi trăiască poruncile Lui, poate să ajungă să urce pe treapta luminoasă a sfinţeniei. La începutul vieţii creştine, se numeau „sfinţi" toţi creştinii, toţi cei botezaţi, care astfel deveneau următori ai lui Hristos.

Azi sub numele de sfînt se înţeleg numai acei creştini, care prin curăţenia vieţii lor, prin faptele lor virtuoase, prin rîvna lor pentru desăvîrşire creştinească ajung la o asemenea lucrare pentru credinţă şi Biserică, încît Sf. Biserică îi propune pentru cinstire şi ca pilde de imitare şi de urmare.

Toate popoarele îşi au sfinţii odrăsliţi din mijlocul lor. Şi din mijlocul poporului nostru s-au ridicat la gradul de sfinţenie o seamă de credincioşi, preoţi şi ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române.

Dintre sfinţii români care au trăit, s-au rugat şi au murit pe pămîntul ţării noastre, sărbătorim, în cursul lunii aprilie, pe Sfinţii: Calinic de la Cernica, Iorest şi Sava.

Sf. Calinic (1787—1868) a fost originar din Bucureşti, din suburbia sfîntului Visarion. De mic copil a fost dat la învăţătură de carte. Nu se ştie cîtă şcoală o fi făcut însă se ştie că a intrat la mănăstirea Cernica, unde ajunge mai tîrziu şi stareţ. Acolo s-a nevoit timp de 42 de ani în post, muncă şi rugăciune. A ajuns episcop al Rîmnicului. Nici ca episcop n-a uitat de îndatoririle lui monahale, făcînd fapte bune şi ducînd o viaţă aleasă. Încă în viaţă fiind a săvîrşit minuni din care pricină şi-a cîştigat faima de sfînt la credincioşii români din Muntenia şi Oltenia. Faima vieţii lui plină de sfinţenie şi a faptelor lui minunate a ajuns pînă în Moldova, încît „Patericul" sfinţilor moldoveni îl pomeneşte cu laudă. În fiecare an Biserica noastră prăznuieşte pe Sf. Ierarh Calinic în ziua de 11 aprilie.

Vie a rămas în cugetele şi inimile credincioşilor români din Transilvania pilda luptătorilor pentru Ortodoxie din veacurile 17 şi 18, chipurile mărturisitorilor dreptei credinţe ortodoxe, printre care pomenim aici pe fericiţii întru pomenire vlădicii Ilie Iorest şi Sava Brancovici.

În şedinţa solemnă a Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, din 10 octombrie 1955, a fost întărit Tomos-ul, adică actul de aşezare a acestor vlădici din Transilvania în rîndul sfinţilor. În chip sărbătoresc în ziua de 21 octombrie 1955 s-a săvîrşit canonizarea acestor sfinţi în Catedrala Reîntregirii din Alba-Iulia. Ziua de 24 aprilie a fost aşezată ca zi de prăznuire pentru sfinţii ierarhi şi mărturisitori Ilie Iorest şi Sava Brancovici.

Sfîntul Ierarh Iorest, mărturisitor al dreptei credinţe pe pămînt românesc, a fost mitropolit al Ardealului între anii 1640—1643. S-a născut în Transilvania, din părinţi credincioşi. De mic copil a intrat în mănăstirea Putna din Moldova unde a învăţat meşteşugul zugrăvirii de icoane.

Pentru viaţa lui aleasă şi pentru învăţătura lui, Dumnezeu a rînduit ca să fie ales în scaunul vlădicesc de mitropolit al Ardealului. Cît timp a stat pe acest scaun s-a străduit să-şi apere turma dreptcredincioasă de cei care căutau să surpe Ortodoxia din inima românilor ardeleni. Pentru întărirea dreptei credinţe a tipărit cărţi de învăţătură pentru românii ortodocşi. Dar principele Ardealului căruia i s-au iscodit tot felul de învinuiri nedrepte împotriva sfîntului Ierarh, a adunat sobor în care cu pîri mincinoase l-au scos pe Sfîntul Ierarh Iorest din scaunul vlădicesc, aruncîndu-l în grea temniţă. Timp de nouă luni a stat la închisoare legat cu lanţuri grele la mîini şi la picioare. Din cînd în cînd era scos din închisoare şi dus în priveliştе dinaintea bisericii sale din Bălgrad unde era batjocorit, despuiat de haine şi bătut cu nuiele pe trupul gol. Dumnezeu însă a rînduit ca acest Sfînt Ierarh să fie slobozit din închisoare pentru preţul de 1000 de taleri, bani mulţi pe aceea vreme. Şi fiindcă n-a avut de unde să plătească a pus 24 de chezaşi. iar el a plecat şi a adunat aceşti bani pentru chezaşii săi.

În anul 1656, Dumnezeu a rînduit ca Sfîntul Ierarh Iorest să păstorească în eparhia Huşilor, după care s-a săvîrşit în pace.

Aceasta este pe scurt viaţa acestui sfînt român. Dumnezeu a trimis pe acest Sfînt Ierarh pe scaunul vlădicesc de la Bălgrad, tocmai în cele vremuri cînd Biserica Ortodoxă din Ardeal era în mare strîmtorare. Sfîntul Ierarh Iorest a risipit întunericul şi a aprins în inimile credincioşilor români de pe plaiurile Transilvaniei dragostea pentru păstrarea neştirbită a credinţei strămoşeşti.

Fericitul părintele nostru Sava s-a născut pe la începutul veacului al 17-lea, în Transilvania, din părinţi creştini şi evlavioşi, Ioan şi Maria. În botez a primit numele de Simeon. Cunoaşterea Sf. Scripturi şi viaţa mănăstirească le-a deprins în mănăstirea Comana din Ţara Românească. Datorită calităţilor lui alese este ridicat pe scaunul mitropoliei Ardealului.

În timpul păstoririi sale s-a străduit să ferească credinţa ortodoxă de toate eresurile străine. Marea lui rîvnă pentru Ortodoxie, dragostea pentru credinţa strămoşească i-au adus multe necazuri din partea conducătorilor de alte confesiuni ai vremii, care voiau ca să strice învăţătura cea dreaptă a ortodocşilor de pe aceste meleaguri. În dragostea lui fierbinte pentru Biserica sa mereu a stăruit pentru ajutorul creştinilor împotriva turcilor.

După reîntoarcerea din Rusia a pornit împotriva lui o aspră prigoană din partea principelui Transilvaniei. A fost trimis în judecată şi osîndit pentru nişte învinuiri născocite. Cu mărturii mincinoase soborul care s-a ţinut atunci l-a scos din scaun şi a fost aruncat în închisoare, unde a suferit loviri, biciuiri şi batjocuri. Acolo a suferit pentru dreapta credinţă ortodoxă cele mai cumplite chinuri şi cele mai mari prigoane. În cele din urmă a fost scos din închisoare însă din cauza slăbiciunii şi chinurilor îndurate în temniţă s-a mutat la domnul în anul 1683.

Fericitul Ierarh Sava s-a luptat lupta cea bună, a păzit credinţa ortodoxă şi a apărat cu multă rîvnă turma care i-a fost încredinţată.

Pe amîndoi aceşti ierarhi Biserica noastră îi cinsteşte şi îi laudă cu cîntări în ziua de 24 aprilie cînd se face prăznuirea lor. Din slujba rînduită în cinstea acestor Sfinţi români, reţinem cîntări ca acestea: „Învăţători şi îndreptători ai poporului în dreapta credinţă aţi fost prea slăviţilor Ierarhi ai Ardealului, păzind grîul curat al Ortodoxiei neamestecat cu neghina ereticeştilor înţelesuri. Drept aceea, cinstiţi sînteţi de toată turma cea dreptcredincioasă, pentru care rugaţi-vă Domnului ca să o păzească neclintită în credinţa cea strămoşească. Bucuraţi-vă şi vă veseliţi acum, voi cei ce aţi suferit bătăi, batjocuri şi chinuri pentru dreapta credinţă a lui Hristos; că lui Dumnezeu bine aţi plăcut şi poporului dreptcredincios ca nişte luceferi ai credinţei aţi strălucit. Iar noi, cei ce umblăm întru lumina mărturisirii voastre celei vitejeşti, preamărind pomenirea voastră, lăudăm pe Dumnezeu, Cel ce este minunat întru Sfinţi". Şi cu alte cîntări îi preamăreşte Biserica noastră, zicînd: „Bucură-te Ioreste prea fericite, cel ce te-ai învrednicit a pătimi necazuri fără de număr pentru dreapta credinţă a lui Hristos; că împreună pătimind cu Hristos, împreună cu El te-ai slăvit, ca un ucenic al Domnului. Bucură-te, Sava prea cinstite, că ai ruşinat îndrăzneala cea fără de minte a ereticilor asupritori şi ai stat fără abatere lîngă poporul cel dreptcredincios, mărturisind neînfricat pe Hristos. Pentru aceea, cu laude prăznuim cinstită pomenirea ta".

Cu dragoste să-i rugăm şi noi pe aceşti Sfinţi Ierarhi români, împlinitori ai învăţăturii lui Hristos, să-l roage pe Mîntuitorul să apere ţara şi poporul nostru de toată reaua întîmplare şi să mîntuiască sufletele noastre.

Al. Moisiu

Din învăţăturile Sf. Părinţi

✦ Păzind poruncile lui Hristos nu-i dăm nimic Lui, care nu are nevoie de nimic şi este dătătorul tuturor bunătăţilor, ci ne facem bine nouă înşine.

✦ Ia seama să nu petreci sărbătorile în băuturi de vin, ci în înnoirea minţii şi curăţirea sufletului.

✦ Mare lucru este omul care creşte înăuntru, sporind în virtuţi.

✦ Precum unirea cu focul face fierul cu neputinţă de pipăit, aşa rugăciunile dese face mintea mai puternică în războiul împotriva gîndurilor rele. *(Ioan Carpatinul)*

✦ Somnul mult îngroaşă mintea. *(Teodor al Edesei)*

✦ Aşa să umblăm în fiecare zi, ca şi cum ar trebui să ne înfăţişăm înaintea lui Dumnezeu. *(Filotei Sinaitul)*

Vechiul Testament alături de Noul Testament

Sfînta Scriptură a Vechiului Testament este alfabetul creştinismului, fiindcă acolo începe şi în creştinism se desăvîrşeşte revelaţia dumnezeiască. Vechiul Testament dobîndeşte pe deplin autoritatea de cuvînt al lui Dumnezeu, fără îndoială, în Noul Testament, de aceea vechea vorbă: „Noul Testament se ascunde în cel Vechi, Vechiul se descoperă în Noul" se potriveşte în această legătură de gînduri. Dacă un necunoscător al Bibliei ar citi nepreocupat numai Noul Testament, s-ar întreba nedumerit: bine, dar partea premergătoare, unde-i? Dacă, invers, ar începe cu Vechiul Testament şi ar continua apoi citirea Noului, va recunoaşte apoi o legătură organică între Testamente. Ambele Testamente sînt o unitate, întocmai cum trunchiul şi rădăcina formează copacul. Nu se poate presupune Noul fără Vechiul Testament, întocmai cum nu se poate închipui vale fără deal.

Numirea „Noul Testament" este o creaţie a Vechiului Testament. Profetul Ieremia (31, 31) iniţiază expresia.

Mai ales se ataşează Vechiului Testament Mîntuitorul, care se declară pe Sine „începutul şi sfîrşitul" (alfa şi omega). El vorbeşte despre creare, despre potop, pierderea Sodomei, rugul aprins, semnul lui Iona, despre Moise şi Solomon, „cei însufleţiţi de Duhul Sfînt", citează din Psalmi, şi-şi mustră ucenicii care călcară poruncile lui Dumnezeu revelate în Scriptura Veche. Pentru Hristos, Vechiul Testament rămîne „Scriptura Sfîntă" şi „Cuvînt al lui Dumnezeu". Încă la începutul activităţii Sale publice comunică cărturarilor că în persoana Sa se împlinesc, pînă în amănunte, profeţiile lui Isaia din cap. 61. Din cărţile Vechiului Testament se inspiră Mîntuitorul totdeauna cînd voieşte să-şi convingă discipolii că în Vechiul Testament există adevăruri veşnice. Sf. Evanghelist Luca ne-a păstrat în această privinţă mărturii scumpe. Sînt cuvintele Mîntuitorului: „Am venit în lume pentru ca să se împlinească ceea ce s-a scris despre mine în Legea lui Moise, în proorocі şi în psalmi" (Luca 24, 44). Un paralelism bine justificat, din punct de vedere istoric, există între Noul şi Vechiul Testament în genealogia Mîntuitorului. Noul Testament începe cu „Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam..." Astfel Avraam şi David se dovedesc a fi străbuni după trup ai Domnului, iar acesta urmaş al acelor „atleţi ai credinţei", cum îi numeşte *Sf. Ioan Gură de Aur.*

O contribuţie preţioasă la relaţia Vechiului Testament cu Noul Testament aduce Isaia 7, 14, cu privire la naşterea din fecioară. Noul Testament referă pe fecioara de aici la Maica Domnului. Aceasta o ştim din Matei 1, 23. Tradiţia creştină apără acest punct de vedere, pentru că *Sf. Vasile* scria că „întîiul Adam a luat fiinţă fără împreunare între bărbat şi femeie şi tot aşa Noul Adam se naşte pe cale neobişnuită". Ideea că în Betleem se va naşte pruncul minunat nu e străină Vechiului Testament. În privinţa aceasta Miheia 5, 1, are originalitatea sa. Profetul vorbeşte de Betleem, căruia îi este rezervată bucuria nebănuită a naşterii. Această legătură între Testamente a constatat-o de la început Noul Testament. La întrebarea lui Irod: „Unde are să se nască regele cel nou?" cărturarii indicară unanim Betleemul ca loc al naşterii. Exista se vede o tradiţie binecunoscută în privinţa aceasta.

Un alt tablou semnificativ este semnul lui Iona (Matei 12, 38). Cînd fariseii încrezători cer o minune, Domnul le indică semnul lui Iona. Prin răspunsul formulat Mîntuitorul voia să spună că vor vedea minunea cea mare, învierea. În Matei 16, 4 se face pentru a doua oară legătură între cele două minuni. În rămînerea celor 3 zile ale lui Iona în pîntecele peştelui, Hristos vede o prefigurare a şederii Sale în mormînt şi a învierii Sale (Matei 12, 40). Ceea ce leagă cele două Testamente e şi învăţătura despre înviere. Învierea, ridicată la rang de dogmă, prin cel mai sublim act al Mîntuitorului, află în Vechiul Testament sîmburele din care creşte minunea cea mare. Astfel în Psalm 15, 10, psalmistul are vedere clară despre înviere în cuvintele: „Nu vei lăsa pe cel cuvios al tău să vadă putreziciune". Pătruns de credinţă, profetul ştie că dincolo de orice experienţă există o altă viaţă. De ea se vor învrednici numai aleşii lui Dumnezeu. Prin Apostolii Petru (F. Ap. 2, 25) şi

(Continuare în pag. 4)

„BUNĂ PACE"

Poporul român, în istoria lui atît de frămîntată, a cunoscut din plin urgia războiului. Pe bună dreptate s-a putut spune că strămoşii noştri cu o mînă se apărau şi numai cu cealaltă munceau. Istoria noastră e istoria unui popor care mereu a trebuit să se apere.

„Eu îmi apăr sărăcia şi nevoile şi neamul" ... răspunde Mircea, furtunosului Baiazid. De fapt acest răspuns, pe care Mihail Eminescu îl pune în gura domnului român, spre a-l da cotropitorului turc, e răspunsul de totdeauna al poporului nostru aşa de mult încercat de atacuri nedrepte.

Firea blîndă şi faptul că a cunoscut nefericirile războaielor, au făcut ca el să preţuiască cel mai mult pacea, pe care un vers popular o înfăţişează astfel:

„N-are chip şi nici făptură,
Unde-i ea nu este ură;
E scumpă şi-atît de dragă,
C-o iubeşte lumea-ntreagă".

Nobila dorinţă de pace a poporului nostru a exprimat-o, cum se poate mai frumos, marele nostru poet M. Eminescu, cînd la întrebarea îngîmfatului sultan, adresată solului român: „Ce vrei, tu?", acesta răspunde: „Noi? Bună pace!..." La pretenţiile lui Baiazid, domnul român, fără să-şi piardă cumpătul, răspunde cu atît de bine cunoscut bun simţ al poporului nostru:

— „Orice gînd ai, împărate, şi oricum vei fi sosit,
Cît sîntem încă pe pace, eu îţi zic: Bine-ai venit!".

Cel mai mare geniu al neamului nostru, M. Eminescu, a aflat şi în privinţa aceasta „cuvîntul ce exprimă adevărul", cu privire la ceea ce gîndeşte şi simte poporul nostru faţă de măreţul ideal al păcii. „Bună pace!", exprimă cea mai autentică şi mai nobilă aspiraţie a sufletului românesc.

Ca şi în expresiile de salut: „Bună ziua!", „Bună seara!", „Bună dimineaţa!", „Bună vreme!" — românul doreşte semenului său în mod sincer o zi bună etc...., tot astfel şi în „Bună pace!", el exprimă dorinţa fierbinte nu după orice pace, ci după una „bună", deplină... Însăşi antepunerea adjectivului „bună", înaintea substantivului „pace", măreşte expresia stilistică a acestei formulări, întrucît accentul cade pe adjectiv şi nu pe substantiv.

Luceafărul poeziei româneşti n-a cîntat numai „eterna pace" din altă lume, ci şi pacea de pe pămînt, pacea pămîntească, condiţie a progresului şi a fericirii omeneşti.

Că într-adevăr M. Eminescu a fost şi un ilustru precursor al luptătorilor pentru pace, din ţara noastră şi din vremea noastră, se vede din sentimentele cu privire la triumful păcii în lume, pe care le-a exprimat în poezia sa: „Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie". Poetul doreşte ţării sale, ca:

„Îngerul iubirii, îngerul de pace,
Pe altarul Vestei tainic surîzînd,
Ce pe Marte-n glorii să orbească — face
Cînd cu lampa-i zboară lumea luminînd,
El pe sînu-ţi vergin, încă să coboare,
Guste fericirea raiului ceresc
Tu îl strînge-n braţe, tu îi fă altare,
Dulce Românie, asta ţi-o doresc".

Războiului, simbolizat de zeul Marte, aşa de mult glorificat de unii în trecutul omenirii, poetul român îi opune idealul păcii, simbolizat prin Vesta. Se ştie că Vesta era zeiţa focului sacru, a focului care întruchipa existenţa familiei, a oraşului şi a statului. În vreme de război cel mai mult au de suferit familiile, oraşele şi însăşi ţara. În climatul păcii toate acestea înfloresc şi propăşesc. Progresul patriei sub ocrotirea păcii-vestei, poetul o exprimă şi în altă poezie (Lui Heliade), cînd zice:

„Cu focul albei Veste aprinde al meu sîn".

Visul marelui nostru poet s-a împlinit abia în zilele noastre, cînd a luat fiinţă uriaşa mişcare pentru pace în lumea întreagă. Pentru măreţul ideal al păcii bat inimile tuturor oamenilor de bună credinţă.

Patria noastră a ajuns nu numai un vast şantier de muncă constructivă, ci şi un măreţ monument, pe care arde neîncetat flacăra sacră a păcii şi iubirii de oameni.

Politica consecventă de pace cu toată lumea, cu toate popoarele, pe care Patria noastră o duce e o mărturie puternică a firii şi a tradiţionalei iubiri de pace a poporului nostru.

Din faptele de mai sus, rezultă că atunci cînd poporul român spune „celor de departe şi celor de aproape" (Ef. 2, 17): „Bună pace", el dă expresie unei profunde şi sincere realităţi: istorice, etnice şi politice, a iubirii lui pentru cauza sfîntă a păcii.

Prot. A. Radu

Hristos a înviat

(Urmare din pag. 1)

ma, celui ce spusese celorlalţi Apostoli că nu va crede în învierea Domnului, pînă nu va vedea în mîinile Lui semnul cuielor şi pînă nu va pune degetul lui în semnul cuielor şi în coasta Lui, Domnul îi spune: „Adu-ţi degetul încoace şi vezi mîinile mele şi adu-ţi mîna şi o pune în coasta mea, şi nu fi necredincios, ci credincios" (Ioan 20, 27); iar după ce Toma se convinge de adevărul învierii prin propriile sale simţuri, exclamă cutremurat: „Domnul şi Dumnezeu meu!" (Ioan 20, 28). Totodată, pentru a înlătura orice îndoială în privinţa adevărului învierii Sale, Iisus Hristos cere Apostolilor să-i dea ceva să mănînce, iar aceştia îi dau şi el mănîncă dintr-un peşte fript şi dintr-un fagure de miere (Luca 24, 41—42, comp. Ioan 21, 12—13).

4. Temelia predicării Evangheliei Domnului de către Sf. Apostoli a fost adevărul învierii Domnului. În nenumărate ocazii, Sf. Apostoli accentuează că ei binevestesc atît iudeilor, cît şi păgînilor pe Hristos cel înviat din morţi. Astfel, în ziua pogorîrii Duhului Sfînt, Sf. Apostol Petru vorbind mulţimilor de iudei în Ierusalim, propovăduieşte pe Iisus din Nazaret cel răstignit, pe care Dumnezeu l-a înviat din morţi, după cuvîntul proorocului David: „Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei da pe cel cuvios al tău să vadă stricăciunea" (F.Ap. 2, 27, cf. Ps. 15, 7); acelaşi Apostol, vorbind evreilor la templu, cu cîteva zile mai tîrziu, după minunata vindecare a ologului, spune că pe acela pe care evreii l-au omorît, Dumnezeu l-a înviat, iar Apostolii sînt martorii acestei învieri (F.Ap. 3, 15). Iar cînd Domnul trimite pe Petru la Cezarea, în casa sutaşului Corneliu, el vorbeşte păgînilor adunaţi aici despre Iisus din Nazaret, pe care Domnul l-a înviat a treia zi şi i-a dat să se arate... „nouă martorilor celor mai înainte rînduiţi de Dumnezeu, care am mîncat şi am băut împreună cu El, după ce a înviat din morţi" (cf. F.Ap. 10, 40—41).

Unul dintre cei mai neînfricaţi martori şi propovăduitori ai învierii Domnului este Sf. Apostol Pavel, căruia Domnul i s-a arătat mai pe urmă decît celorlalţi Apostoli, deoarece el prigonea Biserica lui Dumnezeu. Dar prin harul lui Dumnezeu, el a devenit Apostol cu nimic mai prejos decît ceilalţi, ostenind chiar mai mult decît aceştia la propovăduirea Evangheliei, a cărei temelie este adevărul învierii Domnului, adevăr pe care l-a binevestit cu toată rîvna atît iudeilor, cît şi păgînilor (F.Ap. 13, 30, urm.; 17, 31; 26, 23; I Cor. 15, 20; Rom. 1, 4 etc.) şi care este garanţia învierii tuturor celor ce au adormit în credinţa în Iisus Hristos, căci Hristos s-a făcut începutul învierii celor adormiţi (I Cor. 15, 20—23).

5. Învierea Domnului o dovedeşte şi deruta în care au căzut arhiereii şi bătrînii poporului iudeu, care fiind încunoştinţaţi, de străjerii puşi să păzească mormîntul, de cele ce s-au întîmplat, au mituit pe străjeri, spunîndu-le să lăţească zvonul că în timp ce ei dormeau, ucenicii au venit la mormînt şi au furat trupul lui Hristos. Totodată ei au încredinţat pe ostaşi că vor îmbuna pe dregătorul Pilat ca să nu-i pedepsească pentru că au adormit în timpul serviciului. Dar o astfel de minciună n-a putut opri lăţirea adevărului despre învierea Domnului. Cum ar fi putut Apostolii să îndrăznească să vină la mormînt, spre a fura trupul Mîntuitorului, cînd bine ştiau că mormîntul este păzit cu străşnicie, spre a face imposibilă o astfel de acţiune? Pe de altă parte, ce rost ar fi avut acest furt şi în ce scop ar fi furat trupul lui Hristos? Căci dacă trupul lui Hristos nu învia, ei ar fi fost cei dintîi care ar fi rămas decepţionaţi în credinţa lor, iar pe învăţătorul lor în loc să-l socotească Mesia, l-ar fi considerat un impostor!

6. În sfîrşit, adevărul învierii Domnului îl dovedeşte curajul, puterea şi îndrăzneala cu care Apostolii, după pogorîrea Duhului Sfînt, au propovăduit pe Iisus Hristos cel înviat din morţi şi l-au mărturisit fără teamă înaintea sinedriului, cu toate ameninţările şi bătăile pe care le-au suferit (F. Ap. 4, 1—31; 5, 43, urm. etc.), de asemenea, semnele şi minunile cu care a fost însoţită această propovăduire (F.Ap. 5, 12; 5, 19).

Dar minunea învierii Mîntuitorului este comemorată în cel mai vechi praznic creştin: Praznicul Învierii Domnului. Acesta este praznicul bucuriei creştinilor, căci însuşi Domnul, cînd s-a arătat pe cale femeilor mironosiţe care mergeau să vestească ucenicilor cele ce le auziseră de la înger, le-a întîmpinat cu cuvintele: „Bucuraţi-vă!" (Matei 28, 9). De asemenea, Sf. Evanghelist Ioan ne spune că atunci cînd Domnul s-a arătat prima oară Ucenicilor Săi, aceştia s-au bucurat, văzînd pe Domnul (Ioan 20, 20). Bucuria pe care avea să le-o prilejuiască învierea Sa, le-a fost de altcum prezisă Apostolilor de către Domnul, în cuvîntarea de despărţire, ţinută la Cina cea de Taină: „Deci şi voi întristare aveţi acum, dar iarăşi vă voi vedea şi se va bucura inima voastră şi bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi" (Ioan 16, 22). Şi e firesc că nici o altă sărbătoare nu poate aduce o bucurie atît de mare, precum aduce sărbătoarea învierii, deoarece prin înviere s-a dobîndit biruinţa vieţii asupra morţii, biruinţa luminii asupra întunericului, biruinţa lui Hristos asupra iadului (Is. 25, 8; Os. 13, 14; Rom. 6, 9, etc.).

În cinstea acestei sărbători de bucurie, Sf. Părinţi au compus cuvîntări minunate, dintre care a rămas neîntrecut pînă astăzi, Cuvîntul de învăţătură al Sf. Ioan Gură de Aur, care se citeşte în Duminica Paştilor, după slujba învierii: „De este cineva bine cinstitor şi iubitor de Dumnezeu, să se bucure de acest praznic frumos şi luminat. De este cineva slugă înţeleaptă, să intre, bucurîndu-se întru bucuria Domnului său... Intraţi toţi întru bucuria Domnului nostru... Dănţuiţi împreună cu toţi... Cu toţi bucuraţi-vă de ospăţul credinţei... Înviat-a Hristos şi se bucură îngerii, că Hristos înviind, începătură învierii celor adormiţi s-a făcut". Spre preamărirea acestei sărbători, imnologii creştini au compus cele mai frumoase imnuri, în cinstea ei s-a făcut înălţătorul irmos „Îngerul a strigat celei pline de dar: Bucură-te, curată Fecioară, şi iarăşi zic: Bucură-te! Că Fiul tău a înviat a treia zi din groapă şi pe morţi i-a ridicat, veseliţi-vă, popoare!" De asemenea, bucuria acestui praznic o exprimă canonul său, ca şi numeroase alte stihiri, dintre care amintesc pe cea de la laude (mărire şi acum): „Ziua învierii şi să ne luminăm cu prăznuirea! şi unii pe alţii să ne îmbrăţişăm şi să zicem: fraţilor, şi celor ce ne urăsc pe noi. Să iertăm toate pentru înviere şi aşa să strigăm: Hristos a înviat din morţi, cu moartea pre moarte călcînd, şi celor din mormînturi, viaţă dăruindu-le".

Se cuvine deci să întîmpinăm şi noi acest minunat praznic al bucuriei cu sufletele curăţite de noroiul patimilor şi al păcatelor celor de multe feluri şi astfel să ne bucurăm pururea întru Domnul, iar în creştinescul nostru salut: „Hristos a înviat" şi: „Adevărat a înviat" — să mărturisim neşovăielnic adevărul învierii Domnului.

Arhid. Prof. *I. Zăgrean*

Taina Preoţiei

Preoţia este o Taină Sfîntă, aşezată de Mînuitorul printr-un act de iubire, pentru ca cei ce o deţin să oficieze celelalte Sfinte Taine, celor ce se apropie cu gînd curat de Hristos-Domnul.

Ierarhia, spune Sf. Ioan Noul Teolog, adică episcopii, preoţii şi diaconii „sînt vasele comunicante în legătură cu Duhul Sfînt. Sînt fluviile, rîurile şi pîraiele prin care se revarsă în lume apele roditoare ale puterii dumnezeieşti. Prin ei lucrează harul mîntuirii asupra omului".

Aceasta este învăţătura Bisericii noastre de la întemeierea ei, acum 2000 de ani, şi acest lucru ne arată că membrii Bisericii lui Hristos nu sînt toţi de un singur fel, şi că slujba preoţească nu o poate îndeplini oricine. Sfînta Scriptură şi Sf. Tradiţie ne arată că lucrarea de mîntuire a credincioşilor de totdeauna nu se poate înfăptui fără preoţie. Taina Preoţiei deci este lăsată de Mîntuitorul Iisus Hristos şi ea este absolut necesară în lucrarea de mîntuire, aşa cum ne arată şi faptele.

Iisus n-a putut să rămînă pe pămînt pentru totdeauna cu trupul cu care s-a născut din Fecioara Maria. El a trebuit să se întoarcă întru slava Tatălui, dar pentru ca lucrarea Sa de mîntuire să se continue pe pămînt El a ales 12 Apostoli şi le-a încredinţat lor această putere.

Apostolii la rîndul lor au transmis-o, prin Duhul Sfînt şi prin punerea mîinilor, episcopilor, preoţilor şi diaconilor, care au fost şi sînt rînduiţi să conducă spre mîntuire sufletele credincioşilor.

Ierarhia este deci Biserica învăţătoare şi mijlocitoare a mîntuirii sau a sfinţirii omului.

Cum dovedim cele de mai sus cu Sfînta Scriptură?

Mîntuitorul, înainte de a începe activitatea de mîntuire a lumii, şi-a ales 12 Apostoli. Chemarea şi alegerea Apostolilor s-a făcut de Mîntuitorul, după o noapte de rugăciune, aşa cum spune Sfîntul Evanghelist, cînd zice: ...„În zilele acestea ieşit-a Iisus la munte ca să se roage şi toată noaptea a petrecut-o în rugăciune către Dumnezeu. Iar

(Continuare în pag. 4)

Vechiul Testament alături de Noul Testament

(Urmare din pag. 2)

Pavel (F.Ap. 13, 30), Noul Testament referă psalmul 15 la Hristos, ca o precizare a nestricăciunii şi a nemuririi de care se învredniceşte. Un loc lămurit despre înviere ne oferă Iov 19, 25: „Ştiu bine că Mîntuitorul meu este viu şi că voi învia din pămînt în ziua cea de apoi". Isaia, adresîndu-se către defuncţii poporului anticipează şi el învierea.

În viziunea sa, Ezechiel (c. 38) contemplează cum, într-un viitor îndepărtat, se va lipi os de os, va creşte carnea, pielea o acopere şi o mulţime mare de oameni va sta în picioare. După Daniel (c. 12) învierea va fi generală, însă soarta ulterioară va fi diferită, unii vor învia spre bucurie, alţii spre întristare.

Aproape nu există eveniment în viaţa şi activitatea Domnului Hristos care să nu fi fost prevăzut de interpreţii voii lui Dumnezeu, profeţii. Astfel b.o. ziua coborîrii Duhului Sfînt a fost prevăzută cu mult înainte de realizarea ei. Sf. Petru confirmă evenimentul Cincizecimii (F.Ap. c. 2), tocmai prin cuvinte de ale profetului Ioil (3, 1—5), iar în fruntea confirmării sale se află premiza: „Aceasta este ceea ce s-a zis de prorocul Ioil".

Uneori pare că Noul Testament contrazice Vechiul Testament b.o. atunci cînd Mîntuitorul se sustrage de la împlinirea unor obligaţii ordonate acolo. Astfel critică practica în desfacerea căsătoriei, combate sacrificiile sîngeroase, iar sub pretext că nu ceea ce intră pe gură spurcă, dă un alt înţeles celui pe care Vechiul Testament îl admitea cu privire la mîncări. Că Vechiul Testament nu e totdeauna pe voia Mîntuitorului pare a rezulta din predicile prefaţate cu antitezele: „Aţi auzit că s-a zis celor de demult...", „dar eu vă zic". Aceasta nu înseamnă că Hristos dezaprobă Vechiul Testament, ci că El îl desăvîrşeşte, arată, cu alte cuvinte, că nu-i mulţumit cu împlinirea Legii aşa cum o practicau unii, care îndeplineau preceptele cultice fără a le însoţi de curăţenia lăuntrică. Printr-o serie întreagă de exemple indică sensul interpretării. Unele precepte ale Vechiului Testament au avut valoare numai pentru cei vechi, b.o. porunca de a sacrifica vite, cea privind mîncările şi sărbătorile. Ele încetează a mai avea putere. În Noul Testament rămîne numai ceea ce e de folos permanent. Legea progresului are valoare şi în domeniul celor spirituale. Faţă de socotinţa unora că Vechiul Testament cade, Mîntuitorul a trebuit să precizeze punctul de vedere creştin: „Să nu socotiţi că am venit să stric legea şi proorocii, nu am venit să stric, ci să plinesc" (Matei 5, 17—19).

Cu expresia legea şi proorocii, Mîntuitorul însemna totdeauna Vechiul Testament în întregime. Faţă de o eventuală socotinţă greşită că Noul Testament ar tinde la abrogarea Vechiului Testament Mîntuitorul precizează că Vechiul Testament rămîne prin ceea ce e dumnezeiesc, dar trebuie completat şi mai ales interiorizat. Aceasta fiind atitudinea Mîntuitorului, se înţelege că nici ucenicii Lui nu pot fi de altă părere. Cînd a luat Sf. Petru cuvîntul, primul lucru i-a fost să pună la loc de cinste Vechiul Testament. Realizarea dumnezeiescului plan are o cauzalitate istorică: „Ce s-a plinit, s-a zis mai înainte de Duhul" (F.Ap. 1, 16). Petru crede că ceea ce s-a vorbit prin gura profeţilor, este glasul lui Dumnezeu. Pavel referă nu numai locuri singurite din Vechiul Testament la Noul Testament, ci încreştinează, pur şi simplu, Vechiul Testament. Epistolele sale abundă în referiri la Vechiul Testament, prin care justifică mersul istoric al creştinismului. Cînd predica demonstra prin exemple diverse că ţinta la care duce Legea veche este Hristos (Rom. 10, 4). Înainte de a se descoperi credinţa creştină, era ascunsă în Vechiul Testament; Vechiul Testament „pedagog s-a făcut nouă" (Gal. 3, 4), cu alte cuvinte Vechiul Testament ne-a îndrumat spre Hristos cum pedagogul conduce copiii spre viaţă. Cunoscător al problemei, Pavel s-a pronunţat clar că „Legea este sfîntă, dreaptă şi bună, toată Scriptura e de Dumnezeu insuflată" (Rom. 7, 12; II Tim. 3, 16). Pare că Pavel a prevăzut chiar neînţelegerile care aveau să se ivească din pricina Legii, de aceea precizează la Romani 3, 31 că Vechiul Testament rămîne mai departe. Adevărat că între Vechiul şi între Noul Testament există o deosebire, aceea care există între simţire şi realitate, între făgăduinţă şi între împlinire. În această privinţă Vechiul Testament este lampa aşezată în trecutul omenirii ca să lumineze calea spre Acela, care a venit în lume pentru ca viaţă să avem. Dacă n-ar fi fost acel far luminos, Vechiul Testament, omenirea credincioasă ar fi rătăcit în bezna întunericului ucigător.

Vechiul Testament aparţine Noului Testament şi Noul Testament, Vechiului. Amîndouă formează laolaltă Sfînta Scriptură. Fără Vechiul, n-ar exista Noul, ne-ar lipsi Hristos.

Prof. Dr. *N. Neaga*

Taina Preoţiei

(Urmare din pag. 3)

dacă s-a făcut ziuă, a chemat pe ucenicii Săi şi a ales din ei doisprezece, pe care i-a numit apostoli" (Luca 6, 12—13).

Mîntuitorul a ţinut şcoală cu ucenicii Săi $3^1/_2$ ani, pînă s-a înălţat la cer. În acest timp le-a predat învăţăturile Evangheliei, le-a descoperit tainele împărăţiei lui Dumnezeu (Matei 13, 11), le-a luminat mintea ca să înţeleagă Scripturile (Luca 24, 45) etc.

Cînd Mîntuitorul a înmulţit cele 5 pîini şi doi peşti în pustie le-a dat numai Apostolilor să le împărţească miilor de ascultători şi tot lor le-a poruncit să strîngă fărîmiturile.

Dacă legătura dintre Dumnezeu şi credincios se face fără un slujitor anume ales şi rînduit — aşa cum se mai spune — şi dacă darurile mîntuirii se revarsă peste om direct, fără mijlocitor, atunci de ce în Pilda fiului rătăcit, Mîntuitorul arată că tatăl a poruncit slugilor să-i dea fiului pierdut haine noi şi inel în deget? De ce nu le-a luat el, sau de ce nu le-a dat tatăl său direct?

Dacă învăţătura mîntuirii o poţi primi de la oricine şi nu numai de la Apostoli şi slujitori anume rînduiţi, atunci de ce Mîntuitorul în ultima Lui rugăciune testamentară (Ioan 17), cînd se roagă Tatălui, zice: „Nu pentru lume mă rog ci pentru aceştia care mi i-ai dat mie, ca să fie una precum şi noi... sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău... căci cuvîntul Tău l-am dat lor... Precum m-ai trimis pe mine în lume şi eu i-am trimis pe ei".

După Înviere Mîntuitorul s-a arătat femeilor mironosiţe şi la mulţi alţii. Apostolul Pavel ne spune că s-a arătat la peste 500 deodată (I Cor. 15, 6). Dar nu le-a spus nimic, decît să spună ucenicilor că a înviat. Cînd însă s-a arătat Apostolilor, le-a spus: „Precum m-a trimis pe mine Tatăl şi eu vă trimit pe voi. Apoi a suflat peste ei şi le-a dat putere să lege şi să dezlege păcatele" (Ioan 20, 21—23). Numai Apostolilor le-a spus după Înviere să înveţe şi să boteze toate neamurile, făgăduindu-le că va fi cu ei pînă la sfîrşitul veacurilor (Matei 28).

În Ierusalim, la „Rusaliile" evreeşti, au fost zeci de mii de oameni, dar Duhul Sfînt n-a coborît decît peste cei 12 Apostoli.

Cel mai mare păcat împotriva Mîntuitorului, după cum însuşi Domnul spune, l-a săvîrşit Iuda vînzătorul. Cu toate acestea, prin trădarea lui, Mîntuitorul n-a desfiinţat darul apostoliei, ca să-l încredinţeze tuturora, ci prin semn ceresc, la rugăciunea Apostolilor, locul lui Iuda a fost completat tot cu un apostol (F. Ap. 1, 14—26): Matia, şi nu cu toţi oamenii.

Ştim apoi că atunci cînd s-au înmulţit creştinii, au ales 7 diaconi, peste care Apostolii, după ce s-au rugat, au pus mîinile (Fapte 6, 6).

Dacă toţi credincioşii ar fi avut darul de a învăţa atunci tuturora li s-ar fi dat slujba diaconiei, nu numai la 7. Sau noi vedem că acest dar s-a împărtăşit numai unor oameni, special aleşi şi anume prin rugăciune şi punerea mîinilor Apostolilor. Apostolul Pavel şi Barnaba propovăduind Evanghelia în oraşele din Asia Mică au hirotonit preoţi pentru fiecare Biserică, s-au rugat şi au postit şi i-au încredinţat Domnului întru care au crezut (F. Ap. 14, 23). Sf. Ap. Pavel îi scrie lui Tit: „Pentru aceea te-am lăsat în Creta... să aşezi preoţi prin cetăţi precum ţi-am rînduit", — iar lui Timotei, aşezat de el episcop în Efes, îi scrie: „Ţine aprins darul lui Dumnezeu care este în tine, prin punerea mîinilor mele" (I Timotei 4, 14; II Timotei 1,6).

Că preoţia este o Taină mare ce nu se poate da decît prin punerea mîinilor şi nu o pot avea toţi care iau Scriptura în mînă şi citesc cîteva versete din ea, se poate vedea şi din următorul fapt: Apostolul Pavel n-a fost între cei 12 Apostoli ai Mîntuitorului şi a prigonit Biserica şi pe credincioşi pînă cînd a fost convertit pe drumul Damascului printr-o minune. O lumină din cer l-a culcat la pămînt şi glasul lui Iisus i-a spus că va fi apostol, iar creştinilor din Damasc le-a vestit tot Domnul că Saul este „un vas ales al său" (F. Ap. 9). Dar nici Sf. Apostol n-a plecat la propovăduire pînă cînd n-a primit şi el Taina hirotoniei, aşa cum ne spun Faptele Apostolilor 13, 1—3, unde citim: „În biserica din Antiohia erau nişte prooroci şi învăţători... Varnava şi Simeon şi Luchie Chirineanul şi Manain. Şi pe cînd slujeau ei Domnului şi posteau, le-a zis Duhul Sfînt: Osebiţi-mi mie pe Varnava şi pe Saul pentru lucrul care i-am chemat pe ei. Atunci rostind şi rugîndu-se şi puindu-şi mîinile peste ei, i-au lăsat să plece". Din cele arătate pînă aici putem trage deci următoarele învăţăminte:

1. Taina Preoţiei nu este o simplă slujbă pe care o pot îndeplini toţi creştinii, ci-i o putere dumnezeiască care lucrează pentru mîntuirea oamenilor şi că „nimeni nu-şi ia singur lui şi cinstea aceasta, fără numai cel chemat de Dumnezeu ca şi Aron" (Evrei 5, 4).

2. Taina Preoţiei nu este de la oameni, ci-i de la Dumnezeu, care trimite acest dar prin om. „Omul pune mîinile, zice Sf. Ambrozie, Dumnezeu trimite acest har. Arhiereul pune dreapta neputincioasă, iar Dumnezeu pecetluieşte".

Preoţia nu-şi pierde puterea ei dumnezeiască prin păcatul preotului, după cum nici inelul de aur nu-şi pierde proprietăţile pentru faptul că omul îl poartă în degetul său şi nici atunci cînd cade în noroi.

3. Fără preoţie nu există nici propovăduire dreaptă a Evangheliei şi nici săvîrşirea Cuminecăturii şi a celorlalte taine.

Preotul e slujitorul lui Dumnezeu, e trimisul Lui în lume, căci El a zis: „Precum m-a trimis pe mine Tatăl şi eu vă trimit pe voi". Iar Sf. Ap. Pavel scrie: „Aşa să ne socotească pe noi oamenii, ca pe nişte slujitori ai lui Hristos şi ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu" (I Cor. 4, 1), sau în altă parte: „Ascultaţi de mai marii voştri, căci ei privegheazâ pentru sufletele voastre, ca unii ce dau seama de ele" (Evrei 13, 17).

Deci, să ia aminte oricine caută calea mîntuirii, că cine se desparte de preot, se desparte de Domnul.

Teme-te de Domnul şi dă cinste preotului, zice Iisus Sirah (7, 31), căci el e trimisul Domnului (Ioan 20), slujitorul lui Dumnezeu, al Bisericii Sale şi al mîntuirii noastre.

T. Radu

Sfînta înviere

„Hristos a înviat"!
Natura-ntreagă cîntă
În dimineaţa sfîntă.

Vii suliţi de lumină
Ţîşnesc în ziua lină
Şi-n suflet de creştin.

Şi brazda roditoare
Ridică rugi spre „Soare"
De slavă, mulţumire.

Îl preamăreşte împăcat
Cel ce de Domnu-i însetat
Creştinu-adevărat.

În dimineaţa sfîntă
Natura-ntreagă cîntă:
„Hristos a înviat"!.

Veturia R. Constantinescu

Din Sfînta Scriptură

— Toate cîte voiţi să vă facă oamenii, faceţi şi voi lor asemenea (Matei 7, 12).

— Nu tot cel ce-mi zice: Doamne, Doamne, va intra întru împărăţia cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu care este în ceruri (Matei 7, 21).

— Dragostea voastră să fie nefăţarnică. Urîţi răul şi lipiţi-vă de bine (Romani 12, 9).

— Iubiţi-vă unii pe alţii cu dragoste frăţească, iar în cinstire daţi-vă întîietate unii altora (Rom. 12, 10).

— Nu te lăsa biruit de rău, ci biruieşte răul cu binele (Rom. 12, 21).

✦ De nu vrei să pătimeşti rele, să nu vrei nici să faci rele. Pentru că lucrul dintîi urmează fără abatere celui de al doilea. Căci ceea ce seamănă fiecare aceea va secera. *(Isichie Sinaitul)*

REDACŢIA: Secţia culturală a Cons. Arhiep. — Sibiu (Taxa poştală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale Sibiu | 44206 |